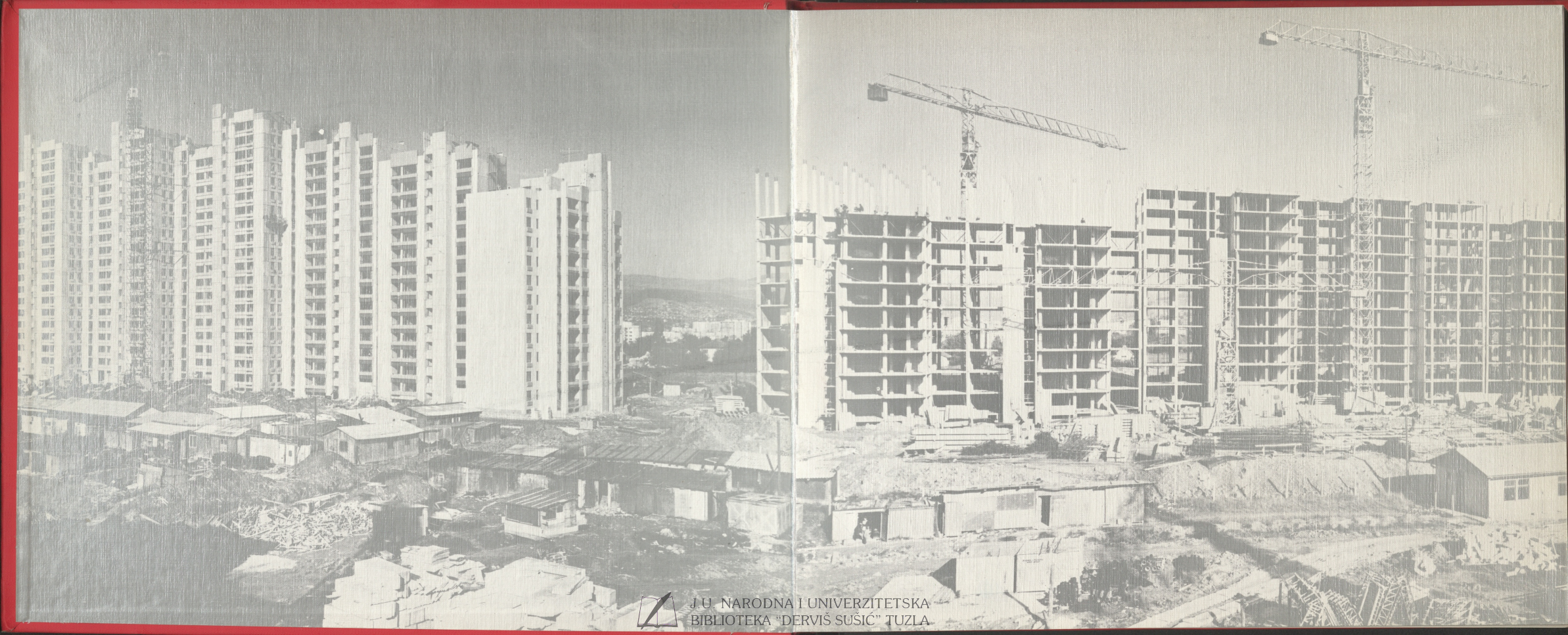

TEHNOGRAD

J.U. NARODNA I UNIVERZITETSKA
BIBLIOTEKA "DERVIŠ SUŠIĆ" TUZLA

J. U. NARODNA I UNIVERZITETSKA
BIBLIOTEKA "DERVIŠ SUŠIĆ" TUZLA

„Pred nama su danas zadaci sprovođenja u život našeg novog društveno—ekonomskog i političkog sistema. U središtu tog sistema, kako smo ga zamislili i postavili, jesu čovjek, njegova sloboda i sreća, njegova prava kao proizvođača i samoupravljača, njegovi neposredni i dugoročni interesi. A to je upravo smisao i svrha revolucionarne borbe naše radničke klase i njene komunističke avangarde. Socijalizam i jeste historijski proces oslobođenja rada i radničke klase, oslobođenja ličnosti, proces u kome čovjek postaje stvarni gospodar svoga života i rada”

(Josip Broz: Referat na XI kongresu SKJ)

1945 – 1980

35
GODINA

ORGANIZOVANOG
GRAĐEVINARSTVA U TUZLI I
TUZLANSKOM BASENU

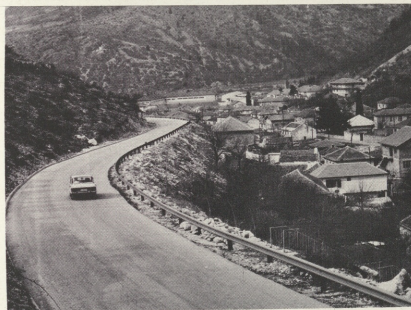
ČITAONICA

Inv. br. 1440

POSTIŠENO
908

NARODNA BIBLIOTEKA
INV. BR. 5595

24. 02. 1974. 15. 11. 1974. 1974.
-TRIDESET PET

PREDGOVOR

Fotomonografija se izdaje povodom obilježavanja 35 godina organizovanog građevinarstva u Tuzli i tuzlanskom basenu, odnosno 35 godina postojanja „Tehnograda”. Cilj joj je da dokumentovano, riječju i slikom, doprinese potpunijem sagledavanju razvoja građevinarstva, odnosno narastanja SLOŽENE ORGANIZACIJE UDRUŽENOG RADA GRAĐEVINSKO-INDUSTRIJSKOG KOMBINATA „TEHNOGRAD” TUZLA.

U izradi ove knjige korištena je grada iz Regionalnog istorijskog arhiva Tuzla, postojeći pisani materijal o nastanku i razvoju radnih organizacija u sastavu „Tehnograda”, kao i razgovori s radnicima koji su bili neposredni nosioci i svjedoci dinamičnog razvoja građevinarstva i „Tehnograda”.

Zahvaljujemo se svima koji su dali doprinos izlaženju fotomonografije.

REDAKCIONI ODBOR

REDAKCIONI ODBOR:

Muharem Abdurahmanović (predsjednik),
Aleksandar Primer,
Vojislav Cvetković (odgovorni urednik),
Tomo Perić, Hasan Hujdur, Mirko Simić, Mihajlo
Orlić, Anđelko Miletić, Sakib Kravić, Vlado
Jolunić, Zvonimir Jurić, Jusuf Šehanović, Simo
Simić, Zlata Krstić, Fuad Čišić.

AUTORI TEKSTOVA: Hasan Hujdur
Tomo Perić
Vojislav Cvetković

FOTOGRAFIJE I OMOT: Sulejman Balić

TEHNIČKA OBRADA: Branimir Kalanj
Hasan Hajdur

LEKTOR: Tomo Perić

MONTAŽA: Rasim Džanko

ŠTAMPA: UPI OOUR „Štamparija”, Gračanica

Tiraz: 1000

U životu svakog čovjeka i organizovane društvene sredine, svaka godišnjica, svaki značajniji datum, svaki jubilej, predstavlja trenutak kad se s ponosom osvrće na pređeni put u određenom vremenu i kada i bar za trenutak analizira postignute rezultate na tom pređenom putu.

Ova naša godišnjica, 35 godina organizovanog građevinarstva, ima svoja specifična obilježja. Prije svega, to je jubilej nastajanja, razvoja i rasta naše djelatnosti građenja u Titovoj samoupravnoj socijalističkoj nesvrstanoj Jugoslaviji u kojoj smo u svim djelatnostima, predvođeni SKJ i drugom Titom, postigli takve rezultate koji su sigurno bez primjera u svijetu. Ti rezultati se ne ogledaju samo u materijalnim vrijednostima, nego u svim oblastima društvenog života i rada, a posebno u razvoju socijalističkih, samoupravnih, društveno-ekonomskih odnosa i stvaranja uslova po kojima radnik sve više postaje osnovni nosilac, gospodar svoga rada u pravom smislu te riječi.

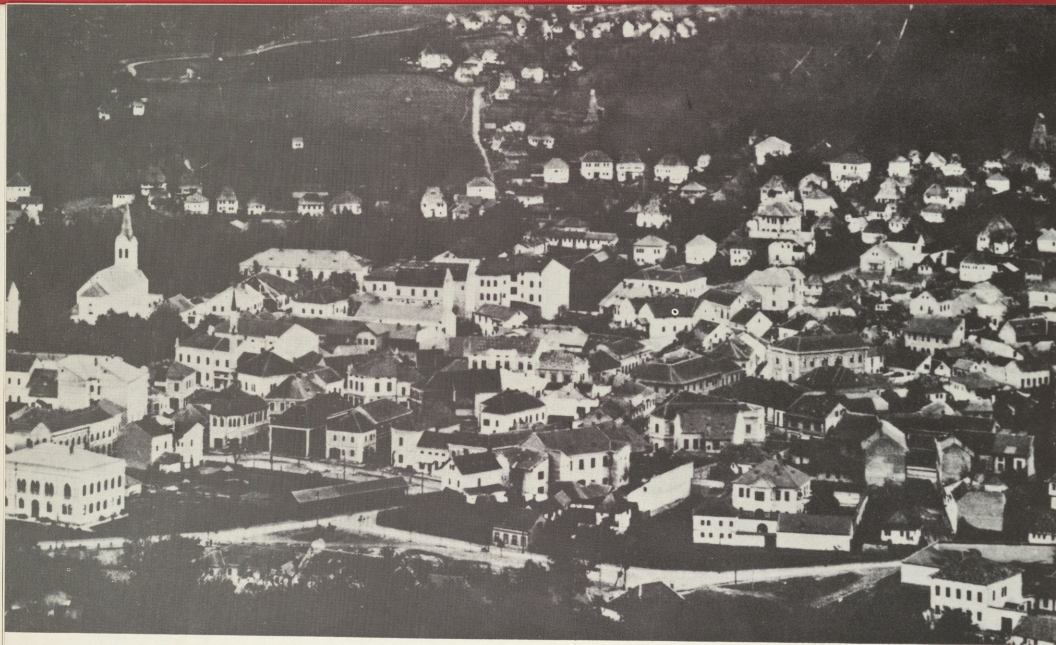
Naš jubilej ima poseban značaj i veličinu u tome što u ovoj godini obilježavamo i trideset godina radničkog samoupravljanja, trideset godina od dana kada je parola „fabrike radnicima”... postala stvarnost u našoj zemlji. Ovo je istovremeno i godina u kojoj obilježavamo 60 godina Husinske bune koja je imala izuzetan značaj za dalji razvoj radničkog pokreta i revolucionarne događaje, koji su kasnije došli.

Zato i ova knjiga predstavlja pokušaj da se od zaborava sačuvaju sve ove velike radne pobjede naših radnika, projektanata i graditelja velikih objekata, cesta, tunela, mostova, rudarskih okana, stanova, uspjesi vaspitača mladih generacija, zidara, tesara, armirača, keramičara, tehničara, inženjera, pravnika, ekonomista i mnogih drugih koji su gradeći objekte izgrađivali sebe i nove društvene odnose i na taj način doprinosili sveukupnom našem razvitku.

U protekle tri i po decenije radnici „Tehnograda”, gradeći i izvršavajući svoje zadatke širom Jugoslavije, izgrađivali su i sebe i svoje organizacije da bi danas dostigli takav nivo organizovanosti i odnosa unutar i između organizacija udruženih u Kombinat, da se mogu uspješno izvršavati svi zadaci koji se pred nas postavljaju u našoj zemlji i u inostranstvu. To je istovremeno osnova za još brži razvoj i samoupravno povezivanje ne samo na području Tuzle ili SR BiH, nego i na širem prostoru Jugoslavije.

PREDSJEDNIK
Poslovnog odbora
SOUR GIK „TEHNOGRAD” TUZLA
Muharem ABDURAHMANOVIĆ, dipl. ecc.

SLIKA 1

Razvoj Tuzle i tuzlanskog basena je subinski vezan za ugalj i so. Otuda se prva revolucionarna jezgra radničke klase javljaju među rudarima. Poznata Husinska buna 1920. godine je snažno podstakla razvoj radničkog pokreta pod rukovodstvom KPJ.

I građevinski radnici su u predratnom periodu radili pod vrlo teškim uslovima. Rješenje svojih problema vidjeli su jedino u borbi za pobjedu komunističkih ideja. Najistaknutiji borci za radnička prava među građevincima bili su Leonard Banker i Muharem Merdžić. Za te ideje dali su i svoje živote.

Oslobodjenje zemlje naši narodi su platili velikim ljudskim i materijalnim gubicima. Poginuli i nastradali nisu se mogli oživjeti, ali ratni polet je potvrđivao da će porušena zemlja biti obnovljena i izgrađena. A u obnovi su građevinari imali važnu, ako ne i najvažniju ulogu.

Na osnovu platnih lista Odjeljenja za građevinarstvo i saobraćaj Oblasnog NOO iz 1945. godine, kao i drugih sačuvanih dokumenata iz tog perioda, vidljivo je da Tuzla i tuzlanski basen već tada organizovano pristupa izvođenju građevinskih radova.

Pored Oblasnog i u sastavu Okružnog NOO je takođe po-

POČETAK RAZVOJA ORGANIZOVANOG TUZLANSKOG GRAĐEVINARSTVA

stojalo Odjeljenje za građevinarstvo i saobraćaj.

Početak obnove i izgradnje, u čemu su pokretačku snagu predstavljale i sve političke organizacije narodno-oslobodilačkog pokreta, predstavljalo je prethodno prikupljanje raznih tehničkih i ostalih podataka. U državnim ustanovama pronađena je tehnička dokumentacija i drugi razni elaborati, izvršen je pregled svih preduzeća u Tuzli i okolini, a preko posebno urađenih formulara pribavljeni su i drugi podaci. Na osnovu toga, izrađeni su referati za pojedine privredne grane, u kojima je sagledano predratno stanje, utvrđena je ratna šteta, trenutni problemi, potrebe i prijedlozi stručnjaka, a zatim se pristupilo obnovi prema utvrđenim prioritetima.

U prvim mjesecima 1945. godine osposobljena je za rad Livnica željeza u Tuzli i Ciglana u Slavinovićima. Popravkom jednog gatera i pokrivanjem zgrade počela je sa radom Pilana u Živinicama. Za potrebe građevinskih radova osposobljene su za proizvodnju i neke male radionice: mehaničarska, stolarska, limarska i elektro-bravarska.

